

Nr 7.

Av herr **Heiding m. fl.**, om anslag till Sveriges fjäderfäodlares riksförbund.

År 1904 beviljade riksdagen för första gången anslag till fjäderfäskötsel. Under de gångna 23 åren har detta anslag, som varierat mellan 5,000 och 20,000 kr pr år, av Kungl. Maj:t under vissa villkor ställts till Sveriges allmänna fjäderfäavelsförenings förfogande.

År 1926 bildades Sveriges Fjäderfäodlares Riksförbund. Detta vill gå till botten med äggproduktionsproblemet genom att som första punkt på programmet sätta ett rationellt ordnande av avsättningsförhållandena. Erfarenheten har visat, att man ej kan kraftigare främja en viss produktion än genom att för densamma skapa en lätt och bekväm avsättning till lönande priser. Ej minst gäller detta beträffande hönsskötselns idkare, som ju i det stora hela taget äro odlare i liten skala och småfolk, som icke har råd att spilla bort en allt för betydande del av sin tid på att sälja sina ägg å närmaste saluplats och för vilka denna kostnad oftast blir en alldeles för stor avbränning å deras lilla produktion, varigenom åter det verkliga nettopriset å äggen för dem blir i oproportionerligt hög grad beskuret och vinsten givetvis lägre och intresset mindre. Härtill kommer dessutom att den mindre odlaren icke kan söka sig till den förmånligaste avsättningsmarknaden utan är hänvisad till att sälja i sin egen ort, hurudana möjligheterna där än äro.

Äro däremot avsättningsförhållandena för äggen väl ordnade, billiga och bekväma och det erhållna priset därigenom lönande, framväxer produktionen av sig självt och hönsskötseln sprider sig just till de kretsar av befolkningen, för vilka den kan bli till den största nyttan nämligen de mindre landsbygdshemmen.

Ett eklatant bevis för, att det i verkligheten förhåller sig på detta sätt, är de sista årens utveckling av äggproduktionen i Södra Kalmar län, vars fjäderfäavelsförening är en underavdelning av riksförbundet och som inom sitt verksamhetsområde realiserar dess här ovan berörda program.

Genom bildandet av en äggexportförening med därunder lydande 37 äggförsäljningsföreningar ha under den korta tiden av fyra år följande siffror uppnåtts, som beteckna utförseln av ägg från området, vilket endast omfattar *halva* Kalmar län:

¹ / ₁₀ 1923— ¹ / ₁₀ 24	83,724 kg. repr. ett värde av Kr. 129,992: 05
¹ / ₁₀ 1924— ¹ / ₁₀ 25	127,195 » » » » » 231,032: 53
¹ / ₁₀ 1925— ¹ / ₁₀ 26	193,640 » » » » » 333,425: 22
¹ / ₁₀ 1926— ¹ / ₁₀ 27	287,928 » » » » » 479,192: 66

Den stadiga stegringen av produktionen är ju högst betydande och inom de resp. äggföreningarna är stegringen ävenledes jämn och säker över lag, och på det ingen må tro, att detta är resultatet av ett fåtal större odlares försäljning må meddelas, att det fördelar sig på ej mindre än närmare 1,800 personer ur småfolkets krets.

Erfarenheten har således redan visat, att åtgärder av detta slag automatiskt öka produktionen och att den därigenom ökade inkomsten just kommer sådana kategorier av befolkningen till godo, som bäst behöva en extra förvärvskälla för sin kanske eljest knappa utkomst, vilket särskilt i dessa arbetslöshetens tider bör bemärkas då hönsskötselns lämplighet som biförtjänst för personer, som endast viss säsong ha inkomst av sitt egentliga yrke, är påtaglig. Vi ha oss bekant fall, då familjer om rätt många medlemmar på grund av mannens arbetslöshet under vintrarna otvivelaktigt skulle fallit det allmänna till last, om de icke kommit på den goda idén att bedriva en tidsenlig hönsodling, om ock i liten skala, och därvid basera odlingen på produktion av vinterägg. Genom den hjälp, som hönsskötseln lämnade vid den tidpunkt, då familjefaderns ordinarie inkomster upphörde, hade det varit familjen möjligt att reda sig själv och icke behöva anlita understöd.

När det gäller amortering och förräntning av egnahemslån, ha många nybörjare även haft en god hjälp i en rätt bedriven hönsskötsel.

Detta är endast exempel ur högen, men de visa tydligt hönsskötselns stora ekonomiska betydelse.

När den nyssnämnda äggföreningsverksamheten inom Södra Kalmar län hinner bli utvecklad därhän, att åtminstone en äggförening finns inom varje socken, kommer denna småfolkets affär med säkerhet att representera en sådan summa, att den väcker respekt även i jämförelse med andra större produktionsgrenar.

Vad sålunda åstadkommits i Södra Kalmar län, kan givetvis också göras i andra delar av vårt land, men det erfordras penningar för genomförandet av en sådan organisationsform, och det synes därför välbetänkt, att riksdagen lämnar ett kraftigt stöd åt Sveriges Fjäderfäodlares Riksförbund, så att det blir i stånd att i största möjliga utsträckning realisera sitt gagnande program. Detta avser helt naturligt ej endast försäljningsfrågans lösning utan därjämte åtskilliga andra åtgärder, såsom en på modern forskning och försöksverksamhet grundad upplysningsverksamhet och ett rationellt arbete på en allmännare förbättring av hönsstammarnas högvärpningsförmåga. I detta sammanhang må nämnas, att riksförbundet tar avstånd från den sedan gammalt gängse formen för hönsutställningar, där djuren bedömas efter former och färger utan hänsyn till produktionsegenskaperna.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att utöver det av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln för budgetåret 1928—1929 begärda anslaget till Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening till Sveriges fjäderfäodlares riksförbund bevilja ett extra anslag å 10,000 kronor.

Stockholm den 14 januari 1928.

Arthur Heiding.

Edvard Olsson,

Karl Wirsell,

Högbj.

Alfr. Werner.

Gust. L. Johnsson,

Kalmar.

